

HISTORIAALLINEN AIKAKAUSKIRJA

105. vuosikerta

Julkaisijat Suomen Historiallinen Seura ja Historian Ystävien Liitto

Päätoimittaja: Pirjo Markkola

Toimitussihteeri: Veikko Kallio

Toimittajat: Juhana Aunesluoma, Tiina Kinnunen, Marko Lamberg, Marko Tikka

Hallitus: Pirkko Leino-Kaukiainen (pj.), Harri Rinta-aho (vpj.), Pauli Kettunen,

Tuomo Lappalainen, Katariina Mustakallio, Heikki Talvitie

Ulkoasu: Heikki Kallioma

SISÄLLYS

Suuntaviivoja

Pirjo Markkola, Aikanyrjähdyksestä Oblomoviin – ajan moninaiset muodot 141

Työ, lepo ja väsymys

Katariina Mustakallio, Kansakunnan väsymys ja siitä toipuminen – Livius ja roomalainen historiaterapia 144

Laura Hollsten, Yöllä ei ole isäntää. Orjien oma aika varhaismodernin Karibian sokeriplantaa-seilla 152

Mikko Jaubo, Terveys on työmiehen ainut pääoma. Työ, lepo ja liikunta suomalaisessa terveysvalistuksessa 1800- ja 1900-luvun vaihteessa 165

Antti Malinen, Työmiesten ja perheenemäntien väsymyksestä käyty keskustelu 1920–1940-luvuilla 180

Simo Mikkonen, Votkaa ja foksrottia – säveltäjät stalinistisen vapaa-ajan järjestäjinä ja kuluttajina 191

Kirsi Laurén, Pakko ja vapaus. Metsäluonto työn ja vapaa-ajan kokemuksissa 205

Kolumni

Marja Jalava, Työ – ikiaikainen taakka vai historiallinen keksintö? 218

Historian kokemus

Kimmo Rentola, Historiallinen kokemus 220

Keskustelua

Marko Tikka, Palautetta Vasaralle 225

Pekka Lilja, Täsmennys Urho Kekkosen ja Viro -kirjan arvosteluun 226

Syväluotaus

Pertti Haapala, Väinö Linnan elämät 227

Arvosteluja

Simo Heininen, Mikael Agricola. Elämä ja teokset (*Jussi Hanska*) 234

Marjatta Rahikainen ja Kirsi Vainio-Korhonen (toim.), Työteliäs ja uskollinen. Naiset pikoina ja palvelijoina keskiajalta nykypäivään (*Kirsi Ojala*) 236

Anu Korhonen, Silmän ilot. Kauneuden kulttuurihistoriaa uuden ajan alussa (*Marko Lamberg*) 237

Teemu Keskisarja, ”Sekoituksesta järjestömain luondocappalden kanssa”. Perversiot, oikeuselämä ja kansankulttuuri 1700-luvun Suomessa (*Olli Matikainen*) 238

Christopher A. Whatley, The Scots and the Union (*Olli Pulkkinen*) 240

Norman G. Owen (toim.), The Emergence of Modern Southeast Asia. A New History (*Seppo Sivonen*) 241

Martin Härdstedt, Finska kriget 1808–1809 (*Kristiina Kalleinen*) 244

Hannu Suni, Sekularisaation puristuksessa. Koulut kristillisen arvojakuvuuden kantajina Lounais-Hämeessä 1860–1969 (*Jouko Talonen*) 246

Kai Häggman, Metsän tasavalta. Suomalainen metsäteollisuus politiikan ja markkinoiden ristiaallokossa 1920–1939 (*Heikki Roiko-Jokela*) 249

Anu-Hanna Anttila, Loma tehtaan varjossa. Teollisuustyöväestön loma- ja vapaa-ajan moraalisaatelu Suomessa 1930–1960-luvuilla (*Pauli Kettunen*) 251

Erkki Tuomioja, Häivähdys punaista. Hella Wuolijoki ja hänen sisarensa Salme Pekkala vallankumouksen palveluksessa (*Elina Katainen*) 254

Mikko Heikinheimo, Pavel, Jaan, Juliette ja muut. Eurooppalaiset muistelmat (*Pekka Harttila*) 256

Tiina Kinnunen, Kiitetyt ja parjatut. Lotat sotien jälkeen (*Seija-Leena Nevala-Nurmi*) 257

Ville Jalovaara, Kirkko, Kekkosen ja kommunismin poliittisina kriisivuosina 1958–1962 (*Seppo Hentilä*) 258

Hanna Lindberg, Vastakohtien IKEA. Ikean arvot ja mentaliteetti muuttuvassa ajassa ja ympäristössä (*Harri Kalba*) 262

Maria Lähteenmäki (toim.), Alueiden Lappi (*Ville Vuolanto*) 264

Tiedemaailma

Riitta Hjerpe, Taloushistorian taitava tutkija 266

Palkittuja 267

SASS:n konferenssi 2008 267

Kirjoittajat 268

Notes on the contents 269

Kansi: Amadeo Modigliani, *Elvira pöydän ääressä* (1919). Yksityiskohta. Musée des Beaux-Arts de Saint Louis. Suomen Kuvapalvelu/Corbis/Barney Burstein.